

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії

 ІГОР ЦЕПЕНДА
«22» квітня 2024 р.

ПРОГРАМА
творчого конкурсу

Фаховий іспит (акторська майстерність)
(назва конкурсного предмета)

для зарахування на перший рік навчання за освітнім рівнем бакалавра
за спеціальністю

026 «Сценічне мистецтво»

(освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво»)

на основі освітнього рівня бакалавра, магістра
(освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) у 2024 році

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 1 від 22.04. 2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою творчого конкурсу «Фаховий іспит (акторська майстерність)» є виявлення належного рівня професійної підготовки і художньо-творчих можливостей вступника, який вступає на навчання за ступенем бакалавра спеціальності 026 «Сценічне мистецтво», освітня програма «Сценічне мистецтво» до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2024 році.

Ступінь складності художніх творів з репертуару абітурієнта визначений програмовими вимогами. Виконання програми фахового іспиту не повинно перевищувати 20–25 хвилин, але з повноцінним виявленням рівня акторської майстерності абітурієнта, його творчого ставлення до художнього матеріалу, своєрідності трактування й артистичності виконання.

Відбіркова комісія забезпечує вступників музичною апаратурою (для виконання пісні, танцю).

Вступник виконує програму за завчасно підготовленими художніми творами.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ ДО ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ФАХОВИЙ ІСПИТ (АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ)

Програма творчого конкурсу «Фаховий іспит (акторська майстерність)» передбачає виявлення належного рівня професійної підготовки і художньо-творчих можливостей абітурієнта.

Специфіка професійної діяльності актора вимагає наявності у вступників зовнішніх і внутрішніх природних даних, а також відсутності органічних недоліків мовного апарату і голосу, наявності слуху, відчуття ритму, вокальних даних, координованості рухів і пластичності. Вступник повинен володіти здатністю до образного і логічного мислення, творчою уявою, емоційною пам'яттю, вмінням впливати на слухача, рівнем загального розвитку, спостережливістю.

1. ВИКОНАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ:

- уривок із прозового твору;
- вірш;
- байка

2. Акторська майстерність:

- монолог із п'єси;
- етюд на доцільну, органічну дію в запропонованих обставинах (підготовлений самостійно).

3. Перевірка вокально-слухових та ритмопластичних даних:

- пісня;
- танець (народний, бальний, сучасний)

У процесі творчого конкурсу екзаменатори оцінюють вокальні дані, музичний слух, почуття ритму, пластичність абітурієнта, а також здатність до органічного існування в запропонованих обставинах.

ПРИКЛАДИ ПРОГРАМИ:

1. Прозові твори: (уривок з роману, повісті, новели чи оповідання)

- М. Матіос «Солодка Даруся»
- І. Роздобудько «Все, що я хотіла сьогодні»
- О. Генрі «Комедія цікавості»
- Ф. Кафка «Перевтілення»
- О. Кобилянська «Valse melancolique»

2. Вірші:

- Л. Українка «Contra spem spero»
- В. Шекспір – сонети
- Л. Костенко: «Вже почалось, мабуть, майбутнє...», «Розкажу тобі думку таємну»
- Ю. Іздрик «Молитва»
- С. Жадан «Як ми будували свої доми...»

3. Байки:

- Л. Глібов «Гава і Лисиця», «Коник-стрибунець»;
- П. Глазовий «Бобик», «Собачий концерт».
- М. Годованець «Ведмідь», «Мурахи»

4. Монологи:

- монолог Гальшки – «Гальшка Острозька» О. Огоновський,
- монолог Жінки – «Сіль», «Кізка» Ж. Вормс,
- монолог Нори – «Ляльковий дім» Г. Ібсена,
- монолог Гриця – «Маруся Чурай» Л. Костенко,
- монолог Гамлета – «Гамлет» В. Шекспіра

монолог Жінки у червоному – «Кольори» Павла Ар'є

5. Етюди на побутові теми.

6. Пісні народні чи естрадні, які виявляють вокальні дані і слух вступника. (виконуються під супровід музичної фонограми, під власний акомпанемент на музичному інструменті, або акапельно)

7. Танці народів світу, український танець чи модерн (танець, як й інші елементи програми виконується самостійно – без партнера)

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гладишева А.О. Сценічна мова: Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ: Київський держ. ін-т театрального мистецтва ім. І.К. Карпенка-Карого, 1996. 204 с
2. Грицан А.В. Виховання режисера: психофізичний та інтелектуальний тренінг : навчальний посібник. 2-е вид., переробл. та доповн. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2009.
3. Грицан Надія. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2020. 296 с.
4. Ігнатюк М. М. Монолог у мистецтві драматичної вистави: Навчальний посібник для студентів вузів культури і мистецтв : навч. посібник. Рівне, 2001. 90 с.
5. Ігнатюк М.М., Сулятицький М.І. Свічадо зореслова: хрестоматія зі сценічної мови для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 532с.
6. . Кобзар Т.В. Сценічна мова. Хрестоматійний збірник текстів для вправ з техніки мови на 1-х акторських курсах театральних вузів. К.: КДІТМ, 1998. 122с.
7. Кох І. Основи сценічного руху: 38 урок. К.: Мистецтво. 1966. 104 с.
8. Курбас Лесь. Театральні закони і акценти / Вступ і впорядкування Б. Козака. Львів, 1996.
9. Мейснер С. Про акторську професію. Перекладено українською мовою за оригіналом Sanford Meisner on Acting A Vintage Original, August 1987 First Edition. Пер. з англ. Р. Бажана. Дніпро : видавець ФОП Василь Рогів. 2023. 236 с.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
«ФАХОВИЙ ІСПИТ (АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ)»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
ОСВІТНІЙ РІВЕНЬ «БАКАЛАВР»**

Творче випробовування з акторської майстерності передбачає виявлення належного рівня професійної підготовки і творчих здібностей абітурієнта.

Абітурієнт Навчально-наукового Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника повинен бути ознайомлений з основами даного фаху: володіти образним мисленням, художньою інтуїцією, певними естетичними поглядами, ерудицією, спостережливістю, почуттям гумору, відчуттям стилю, розумінням змісту художнього твору, творчим сприйняттям навколишньої дійсності.

У процесі творчого випробовування абітурієнт повинен виконати загалом 7 творів, з них прочитати чотири літературних – прозу, вірш, байку, монолог; продемонструвати акторський етюд, виконати пісню і танок. Це повинна бути високохудожня література – оповідання чи уривки з повісті, роману українських сучасних авторів, або ж твори української чи зарубіжної класики. Твори виконуються напам'ять.

Творчий конкурс «Фаховий іспит (акторська майстерність)» оцінюють за **200-бальною** шкалою. Результат творчого конкурсу виставляють в екзаменаційну відомість та екзаменаційний лист абітурієнта.

Оцінку абітурієнту виставляють члени предметної комісії за вказаними вимогами. Невиконання однієї з вимог впливає на зниження кількості балів.

Грубими помилками при виконанні програми вважають: часткове незнання тексту, відсутність образного і логічного мислення, творчої емоції, невміння спілкуватися з глядачем при виконанні читецького репертуару.

Критерії	Підкритерії	Бали
Ідейно-тематична значимість творів (40 балів)	Відсутність художнього смаку у виборі репертуару	-10
	Літературні твори не відповідають композиційній побудові, завершеності	-10
	Відсутність одного з творів згідно з програмовими вимогами:	
	проза, поезія, байка, монолог, етюд, пісня, танець	-5 -5 -5 -5 -5 -5 -5
Техніка і культура мовлення у виконанні літературних творів (40 балів)	Помітні органічні недоліки мовного апарату, відсутність дикційної виразності	-20
	Слабкі голосові дані	-15
	Відсутність орфоепічної чистоти літературної мови	-5
Логічно-емоційна перспектива виконання творів, образне бачення, відчуття жанру твору (40 балів)	Відсутність сценічного темпераменту, акторської емоції, уміння впливати на аудиторію Формальне проголошення тексту	-20
	Відсутність логічного мислення, демонстрація фальшиво піднесеної декламації	-20
Вміння органічно існувати в запропонованих обставинах, робота з уявними предметами (40 балів)	Відсутність органічного існування в запропонованих обставинах	-20
	Відсутність логіки і послідовності у виконанні простої фізичної дії	-10
	Невміння виконувати дію з уявними предметами	-10
Рівень розвитку музичного слуху, почуття ритму, вокальних даних, координованості, пластичності (40 балів)	Недостатність розвитку музичного слуху, вокальних даних	-20
	Відсутність ритмічності, координованості, пластичної виразності	-20
200 балів		-200 балів